

24.10.2012

KOMUNIKAT DLA POSŁÓW

Przedmiot: Petycja 1025/2011, którą złożył Thorsten Kehrmann (Niemcy) w sprawie nierównego traktowania homoseksualistów w Niemczech

1. Streszczenie petycji

Składający petycję jest osobą homoseksualną i pragnie zawrzeć zarejestrowany związek partnerski ze swoim partnerem życiowym. Składający petycję twierdzi, że pomimo licznych orzeczeń sądowych niemiecki rząd utrudnia traktowanie zarejestrowanych związków partnerskich na równi z tradycyjnymi związkami małżeńskimi. Przekonuje on, że w ramach obu form wspólnego zamieszkiwania partnerzy mają wobec siebie takie same zobowiązania, a zatem oba rodzaje związków należy traktować tak samo na mocy prawa. Według składającego petycję nie dzieje się tak w Niemczech, szczególnie w odniesieniu do prawa podatkowego i adopcyjnego. Składający petycję podnosi zarzut, że państwo niemieckie dyskryminuje osoby homoseksualne oraz że stoi to w sprzeczności z prawem UE. Odwołuje się on w związku z tym do orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-147/08.

2. Dopuszczalność

Petycja uznana została za dopuszczalną dnia 6 stycznia 2012 r. Zwrócono się do Komisji o przekazanie informacji (art. 202 ust. 6 Regulaminu).

3. Odpowiedź Komisji, otrzymana dnia 20 kwietnia 2012 r.

Komisja jest świadoma tego, że w pewnych państwach członkowskich, np. w Niemczech, przewiduje się w krajowym porządku prawnym zarejestrowane związki partnerskie. W niektórych państwach członkowskich taka forma związku jest dopuszczalna wyłącznie w przypadku związku osób o tej samej płci, podczas gdy w innych państwach zarówno pary

osób o tej samej płci, jak i pary osób o przeciwnej płci mogą zawrzeć zarejestrowany związek partnerski.

Obecnie kwestia zarejestrowanych związków partnerskich lub małżeństw, w tym sprawa ich uznawania, nie podlega żadnym przepisom ustawodawstwa UE. Zdefiniowanie i określenie charakteru zarejestrowanych związków partnerskich i małżeństw leży wyłącznie w gestii państw członkowskich.

W rozporządzeniu w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w zakresie skutków majątkowych zawarcia zarejestrowanych związków partnerskich¹, które jest obecnie przedmiotem negocjacji, nie poruszono ani kwestii uznawania zarejestrowanych związków partnerskich, ani kwestii związanych z prawem podatkowym i adopcyjnym. Pojęcie „zarejestrowanego związku partnerskiego” zostało zdefiniowane w art. 2 lit. b). Definicja ta została jednak stworzona jedynie na potrzeby rozporządzenia. Rzeczywiste znaczenie pojęcia zostało zdefiniowane w krajowych przepisach państw członkowskich.

Składający petycję odwołuje się do orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości w sprawie J. Römera (C-147/08) w sprawie wniosku niemieckiego obywatela, będącego w zarejestrowanym związku partnerskim osób o tej samej płci, dotyczącego korzystania z tego samego systemu obliczenia emerytury, do którego uprawnieni są pracownicy będący w związkach małżeńskich. Przedmiotowa sprawa dotyczy kwestii niedyskryminacji w kontekście zatrudnienia i pracy², a konkretnie kwestii niedyskryminacji ze względu na orientację seksualną oraz prawa zarejestrowanego partnera do dodatkowej emerytury. Trybunał odniósł się do wcześniejszego orzeczenia w podobnej sprawie³ i zaznaczył, że aby być uprawnionym do korzystania z takich samych praw do świadczeń emerytalnych jak małżeństwa, sytuacja prawna i faktyczna partnera życiowego musi być porównywalna z sytuacją osoby będącej w związku małżeńskim. Ocena porównywalnego charakteru mieści się w zakresie kompetencji sądu krajowego i powinna skupiać się na odpowiednich prawach i obowiązkach małżonków oraz osób pozostających w zarejestrowanym związku partnerskim.

Według sądu odsyłającego w sprawie Römera Niemcy stworzyły oddzielny system dla osób tej samej płci („zarejestrowany związek partnerski”), system ten został stopniowo ujednoczony z systemem dla małżeństw.

Wnioski

Obecnie kwestia zarejestrowanych związków partnerskich nie jest uregulowana prawem UE. Z tego względu wyłącznie w gestii państw członkowskich leży podjęcie decyzji w sprawie uregulowania w krajowym porządku prawnym kwestii zarejestrowanych związków partnerskich lub związków cywilnych, w tym związków osób tej samej płci.

Należy także podkreślić, że orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości, do którego odwołuje się

---

¹ COM(2011) 127 wersja ostateczna

² Dyrektywa 2000/78/WE ustanawiająca ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy.

³ Sprawa C-267/06 Maruko [2008], Zb.Orz. s. I-1757.

składający petycję dotyczy praw do świadczeń emerytalnych, a nie praw podatkowych czy adopcyjnych.

Uwzględniając informacje przekazane przez składającego petycję oraz przedstawioną wyżej argumentację, Komisja nie może w chwili obecnej udzielić bardziej szczegółowej odpowiedzi. Niemniej jednak, jeśli składający petycję mógłby przekazać Komisji Petycji dodatkowe szczegółowe informacje, Komisja mogłaby przeprowadzić dalszą analizę przedmiotowej sprawy.

4. Dodatkowa odpowiedź Komisji, otrzymana dnia 24 października 2012 r.

W toku ostatniej wymiany pism, składający petycję zwrócił uwagę Komisji na orzeczenie niemieckiego Federalnego Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 lipca 2012 r. W przywołanym wyżej postanowieniu sąd orzekł, że inne traktowanie małżeństw i zarejestrowanych związków partnerskich w świetle przepisów związanych z podatkiem od przeniesienia własności nieruchomości narusza niemiecką konstytucję, ponieważ dyskryminuje osoby będące w zarejestrowanych związkach partnerskich ze względu na orientację seksualną.

Niemniej jednak powyższa nowa informacja nie wpłynęła na zmianę stanowiska Komisji.

W kwestii rzekomego naruszenia art. 21 pkt 1 (niedyskryminacja) Karty praw podstawowych Unii Europejskiej Komisja chciałaby zaznaczyć, że zgodnie z art. 51 pkt 1 Karty praw podstawowych UE przepisy Karty odnoszą się do instytucji i organów Unii, a do państw członkowskich wyłącznie wtedy, gdy wdrażają one prawo Unii. Oznacza to, że Komisja może podjąć działania jedynie w przypadku, gdy kwestia przestrzegania prawa UE pojawia się podczas wdrażania przez państwa członkowskie prawa UE.

Ponadto, jak stwierdzono na początkowym etapie przekazywania informacji przez Komisję, nie istnieją unijne przepisy dotyczące zarejestrowanych związków partnerskich, ani przepisy związane z podatkiem od przeniesienia własności nieruchomości między partnerami.

Tym samym w przedmiotowej sprawie to państwa członkowskie muszą zagwarantować, że wypełniane są ich zobowiązania w dziedzinie praw podstawowych, wynikające zarówno z umów międzynarodowych, jak i z ustawodawstwa krajowego.

Z powyższych względów Komisja nie może podjąć na szczeblu Unii Europejskiej działań w kwestiach poruszonych przez składającego petycję.